

Brussel, 8 maart 2018
(OR. en)

6931/18

CORDROGUE 26
SAN 78
RELEX 202

RESULTAAT BESPREKINGEN

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
d.d.:	8 maart 2018
aan:	de delegaties

nr. vorig doc.:	6441/18
Betreft:	Bevorderen van alternatieven voor repressieve straffen voor drugsdelinquenten
	- Conclusies van de Raad (8 maart 2018)

In bijlage dezes gaan voor de delegaties de conclusies van de Raad over het bevorderen van alternatieven voor repressieve straffen voor drugsdelinquenten, die de Raad tijdens zijn zitting van 8 maart 2018 heeft aangenomen.

**Conclusies van de Raad over het bevorderen van alternatieven voor repressieve straffen
voor drugsdelinquenten**

De Raad van de Europese Unie en de lidstaten van de Europese Unie,

ONDERKENNEND dat het gebruik van illegale drugs en drugsverslaving een volksgezondheidsprobleem is dat een adequate en effectieve persoonsgerichte gezondheids- en sociale respons vergt om de volksgezondheid en de openbare veiligheid van personen, families en gemeenschappen in heel Europa te verbeteren;

HET BELANG BENADRUKKEND van eerbied voor de menselijke waardigheid, vrijheid, democratie, gelijkheid, solidariteit, rechtsstatelijkheid en de mensenrechten en de fundamentele vrijheden van iedere persoon bij de ontwikkeling en uitvoering van het drugsbeleid van de Europese Unie;

ERAAN HERINNEREND dat de Europese Unie wil bijdragen aan de terugdringing van de vraag naar en het aanbod van drugs in de Europese Unie via een geïntegreerd, evenwichtig en empirisch onderbouwd drugsbeleid;

BENADRUKKEND dat de drie drugsbestrijdingsverdragen van de Verenigde Naties de lidstaten verzoeken, binnen de nationale juridische kaders en overeenkomstig het toepasselijke nationale recht, in voorkomende gevallen als alternatief voor veroordelingen of straffen, maatregelen op het gebied van behandeling, onderwijs, nazorg, rehabilitatie en sociale integratie te bieden voor drugsgebruikers die in deze verdragen genoemde strafbare feiten hebben gepleegd;

ERAAN HERINNEREND dat de verklaringen en resoluties op hoog niveau van de Verenigde Naties benadrukken dat duidelijk verdere actie nodig is: het is onder meer nodig kosteneffectieve, empirisch onderbouwde alternatieve benaderingen in kaart te brengen en te ontwikkelen, en in voorkomende gevallen de volledige uitvoering van die maatregelen te overwegen, door middel van samenwerking tussen rechtshandavingsinstanties, strafrecht, volksgezondheid, sociale en educatieve systemen, en zorg- en sociale dienstverleners, en tevens om data, onderzoek en beste praktijken betreffende de uitvoering van respectieve maatregelen te verzamelen en te delen;

ONDERKENNEND dat maatregelen die ter beschikking staan van drugsdelinquenten als alternatief voor veroordeling of straf, onder meer gevangenisstraf, een empirische onderbouwde, fundamentele steun zijn voor mensen die bijstand nodig hebben vanwege hun drugsgebruik of drugsverslaving;

OPNIEUW de beginselen BENADRUKKEND van zorgcontinuïteit tijdens de volledige strafrecht-procedure en van proportionaliteit in het nationale beleid, ook wat betreft door drugsdelinquenten gepleegde strafbare feiten;

ONDERKENNEND dat alternatieven voor gevangenisstraf voor drugsdelinquenten recidive kunnen terugdringen en de financiële en administratieve last en de sociale kosten kunnen verlichten, en tegelijk tot meer sociale inclusie kunnen leiden;

OVERWEGEND dat de inspanningen om ervoor te zorgen dat alternatieve maatregelen in het algemene drugsbeleid worden verankerd, moeten worden voortgezet;

CONSTATEREND dat in het Commissieverslag van 2016 over de "Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes"¹ geconcludeerd werd dat alle lidstaten ten minste over één alternatieve maatregel voor repressieve straffen beschikken en sommige over meerdere, en dat de beschikbare alternatieven meestal behandeling betreffen. Tevens IN HERINNERING BRENGEND dat de studie de praktische en administratieve obstakels voor alternatieven voor repressieve straffen in de lidstaten heeft belicht en dat de benodigde gegevens voor het evalueren en verbeteren van alternatieve maatregelen, met name wat betreft voltooiingspercentages en de behoeften van degenen voor wie de alternatieve maatregelen bestemd zijn, beperkt voorhanden zijn;

VERWIJZEND naar de Drugsstrategie van de Europese Unie 2013-2020² en het EU-actieplan inzake drugs 2017-2020³, die de lidstaten aansporen om, in voorkomend geval en overeenkomstig de juridische kaders van de lidstaten, alternatieven voor repressieve straffen voor drugsdelinquenten te bieden en te implementeren, zoals onderwijs, opschorting van straf met behandeling, opschorting van onderzoek of vervolging, rehabilitatie en herstel en nazorg en sociale integratie;

¹ Study on alternatives to coercive sanctions as response to drug law offences and drug-related crimes, mei 2016, RAND Europe voor de Europese Commissie

² PB C 402 van 29.12.2012, blz. 1-10.

³ PB C 215 van 5.7.2017, blz. 21-58.

CONSTATEREND dat alternatieven voor repressieve straffen toegepast kunnen worden voor een veelheid aan strafbare feiten, zoals strafbare feiten ten gevolge van drugsgebruik, dat in vele lidstaten drugsgebruik en/of drugsbezit voor persoonlijk gebruik niet strafbaar zijn en dat de lidstaten dergelijke maatregelen van rechtswege kunnen opleggen in alle toepasselijke gevallen waar drugsdelinquenten bij betrokken zijn, conform de wetgeving van de betrokken lidstaat;

CONSTATEREND dat door de verschillende juridische kaders en juridische behoeften de lidstaten alternatieven voor repressieve straffen moeten aannemen en uitvoeren die toegesneden zijn op de realiteit en op hun nationale juridische kaders;

ERAAN HERINNEREND dat de uitvoering van die maatregelen gepaard moet gaan met verdere studies op EU-niveau, die betrouwbare en vergelijkbare data over hun toepassing moeten opleveren;

ONDERKENNEND dat de term "alternatieven voor repressieve straffen" volgens de nationale wetgeving van de lidstaten ook kan verwijzen naar alternatieven die gebruikt worden in de plaats van of in aanvulling op de traditionele strafrechtelijke maatregelen voor drugsdelinquenten;

ONDERKENNEND dat het een bevoegdheid van de lidstaten is nationaal strafrechtbeleid en strafwetgeving over als drugsmisdrijven aan te merken misdrijven en de straffen daarop te ontwikkelen en aan te nemen op grond van artikel 83 VWEU, en ERAAN HERINNEREND dat volgens artikel 168 VWEU, de Europese Unie het optreden van de lidstaten ter vermindering van de schade aan de gezondheid door drugsgebruik, met inbegrip van voorlichting en preventie, aanvult;

DE RAAD

1. BENADRUKT dat het nodig is dat de lidstaten in voorkomend geval en overeenkomstig hun juridische kaders alternatieven voor repressieve maatregelen voor drugsdelinquenten bieden en toepassen, om misdaad te voorkomen, recidive terug te dringen en de doeltreffendheid en doelmatigheid van het strafrechtstelsel te vergroten, en tegelijk een mogelijke vermindering van gezondheidsschade en minimalisering van sociale risico's te onderzoeken.
2. MOEDIGT de lidstaten AAN om in voorkomend geval en binnen hun nationale wetgeving te zorgen voor de beschikbaarheid, effectieve uitvoering, monitoring en evaluatie van alternatieve maatregelen voor repressieve straffen voor drugsdelinquenten, zoals onderwijs, (opschorting van straf met) behandeling, opschorting van onderzoek of vervolging, rehabilitatie en herstel, nazorg en sociale integratie, en deze maatregelen verder te promoten.
3. HERINNERT ERAAN dat deze maatregelen in verschillende procesfasen voor door drugsdelinquenten gepleegde strafbare feiten kunnen worden uitgevoerd, onder meer in voorkomend geval verwijzing vóór het proces, en overeenkomstig de nationale wetgeving.
4. VERZOEKT de lidstaten binnen hun nationale beleid bestaande gegevens over de uitvoering van deze maatregelen te bestuderen, en die te delen met de bevoegde Europese en nationale rapportageinstanties en toezichtsystemen.
5. VERZOEKT de lidstaten aan bewustmaking te doen, bijvoorbeeld via opleiding, over de beschikbaarheid en het effectieve gebruik van deze maatregelen en de samenwerking tussen nationale beleidsmakers, rechtshandhaving, strafrecht, volksgezondheid, professionals op sociaal en onderwijsgebied en, in voorkomend geval, personen die bijstand verlenen aan drugsdelinquenten te ondersteunen.
6. VERZOEKT de lidstaten, de instellingen, agentschappen en organen van de Europese Unie de internationale samenwerking te intensiveren door het bevorderen en delen met niet-EU-landen van goede praktijken betreffende het gebruik van die maatregelen als alternatief voor repressieve straffen en over de onderbouwing van de doelmatigheid van die maatregelen.

7. VERZOEKT het EMCDDA om de maatregelen verder te blijven monitoren, en informatie en beste praktijken voor de toepassing en ontwikkeling van deze maatregelen, hun doelmatigheid en kosteneffectiviteit uit te wisselen, en VERZOEKT de Commissie tevens deze werkzaamheden te ondersteunen.

8. HERINNERT aan de verplichting van de Commissie om met een algemene evaluatie van de uitvoering van de EU-drugsstrategie (2013-2020) en het EU-actieplan inzake drugs 2017-2020 te komen, waarin onder meer de bevindingen over alternatieven voor repressieve straffen moeten worden meegewogen.
